

Порядок організації медичного забезпечення оборонного бою механізованого батальйону

У навчальному посібнику висвітлюються основні питання організації та планування медичного забезпечення оборонного бою механізованого батальйону з врахуванням сучасних досягнень військової та військово-медичної науки.

Принципові положення, наведені в посібнику, можуть бути використані в роботі начальниками медичних підрозділів військових частин Збройних Сил України під час планування організації медичного забезпечення оборонного бою механізованого батальйону.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ І ТАКТИКА ДІЙ МЕХАНІЗОВАНОГО БАТАЛЬЙОНУ	9
1.1. Організаційно-штатна структура, озброєння і бойова техніка механізованого батальйону на БМП	9
1.2. Організаційно-штатна структура, озброєння і бойова техніка механізованого батальйону на БТР	16
1.3. Організаційно-штатна структура, озброєння і бойова техніка танкового батальйону	18
1.4. Тактика ведення оборонного бою механізованого батальйону	20
РОЗДІЛ 2. ВИДИ ТА ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	28
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗОВАНОГО БАТАЛЬЙОНУ В БОРОННОМУ БОЮ	35
3.1. Організація медичної служби механізованого батальйону	35
3.2. Структура, оснащення та завдання медичного пункту механізованого батальйону	37
3.3. Медичний пост роти: порядок розгортання та роботи	43
3.4. Пост санітарного транспорту	47
3.5. Умови діяльності медичної служби механізованого батальйону в обороні	48
3.6. Діяльність начальника медичної служби механізованого батальйону при підготовці та в ході ведення оборонного бою.	48
3.6.1. В період підготовки до оборонного бою	48
3.6.2. У ході оборонного бою	51
3.6.3. Заходи медичної служби механізованого батальйону при веденні бою в оточенні та виході з оточення	55
РОЗДІЛ 4. УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНОЮ СЛУЖБОЮ МЕХАНІЗОВАНОГО БАТАЛЬЙОНУ В БОРОННОМУ БОЮ	57
4.1. Робота начальника медичної служби батальйону в підготовчий до бою період	58
4.1.1. Збір вихідної інформації	59
4.1.2. З'ясування завдання медичної служби	60
4.1.3. Розрахунок часу начальника МПБ	61
4.1.4. Попередні розпорядження з медичної служби	63
4.1.5. Оцінка обстановки	64
4.1.6. Загальні висновки з оцінки обстановки	77

4.1.7. Медична розвідка: порядок планування і проведення	78
4.1.8. Доповідь командира батальйону про стан медичної служби	79
4.1.9. Вивчення та усвідомлення рішення командира батальйону	80
4.1.10. заходи, які підлягають узгодженню з керівниками інших підрозділів та служб	81
4.1.11. Рішення щодо медичного забезпечення оборонного бою	81
4.1.12. Розділ з медичного забезпечення в бойовий наказ.....	83
4.1.13. План медичного забезпечення бойових дій батальйону в обороні....	84
4.1.14. Постанова завдань підлеглим	89
4.2. Робота начальника медичної служби під час ведення бою	91
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	94

ДОДАТКИ:

1. Завдання до групової вправи на картах до теми: “Організація медичного забезпечення механізованого батальйону в обороні”	96
2. Навчальне тактичне завдання №1 до теми: “Організація медичного забезпечення механізованого батальйону в обороні”	100
3. Порядок розробки і ведення оперативних (бойових) документів	106
4. Вимоги до побудови умовних знаків	112
5. Оперативні (тактичні) умовні знаки для оформлення оперативних (бойових) документів.....	120
6. Сигнали оповіщення, управління та взаємодії.....	130
7. Склад наплічника бойового медика взводу	131
8. Склад наплічника старшого бойового медика роти (батареї)	132

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

автвід	-	автомобільне відділення
БЗ	-	бактеріальна зброя
БМП	-	бойова машина піхоти
БТР	-	бронетранспортер
В	-	Водій
відТО	-	відділення технічного огляду
гвід	-	гранатометне відділення
госпвід	-	господарче відділення
еваквід	-	евакуаційне відділення
ЗКБМ-НО	-	заступник командира бойової машини – навідник-оператор
ЗКВ	-	заступник командира взводу
ЗКВ-ВР	-	заступник командира роти з виховної роботи
ЗМУ	-	зброя масового ураження
зрв	-	зенітно-ракетний взвод
зрвід	-	зенітно-ракетне відділення
ЗС	-	Збройні Сили
інвід	-	інженерне відділення
ісв	-	інженерно-саперний взвод
ісвід	-	інженерно-саперне відділення
КБМ-Кв	-	командир бойової машини – командир взводу
кв	-	командир взводу
Кв-КМ	-	командир відділення – командир машини
КП	-	командний пункт
КР	-	командир роти
КСП	-	командно-спостережний пункт
МГП	-	міжнародне гуманітарне право
мінбатр	-	мінометна батарея
мб	-	механізований батальйон
мв	-	механізований взвод
мбр	-	механізована бригада
мінв	-	мінометний взвод
МВ	-	механік-водій
МЗ	-	медичне забезпечення
мр	-	механізована рота
медр	-	медична рота
МПБ	-	медичний пункт батальйону
МПР	-	медичний пост роти
НО	-	навідник-оператор
Ноб	-	номер обслуги
О	-	оператор
О-Р/ртфн	-	оператор-радіотелефоніст
ОР	-	отруйні речовини

ОСШ	- організаційно-штатна структура
ПНО	- потенційно-небезпечні об'єкти
ППО	- протиповітряна оборона
ПСТ	- пост санітарного транспорту
Р	- розвідник
рв	- ракетний взвод
РВіА	- ракетних військ та артилерії
ремвідТО	- ремонтне відділення технічного обслуговування
РК	- розвідник-кулеметник
РЛС	- радіолокаційна станція
РСН	- розвідник-снайпер
РР	- радіоактивні речовини
СЗ	- стрілець-зенітник
СМВ	- старший механік-водій
СнІ	- санітарний інструктор
Сна	- старшина
СО	- старший оператор
Ср	- сапер
СтТ	- старший телефоніст
СтР	- старший розвідник
СтСр	- старший сапер
тр	- танкова рота
ТВ	- танковий взвод

ВСТУП

Важливою складовою Збройних Сил України є військово-медична служба.

Розвиток системи медичного забезпечення Збройних Сил України ґрунтується на засадах вітчизняного законодавства з питань охорони здоров'я та відповідності вимогам щодо медичного забезпечення збройних сил держав-членів НАТО.

Медична служба Збройних сил України – це спеціальна організація, що вміщує медичні підрозділи, частини, заклади, з'єднання і органи управління, призначені для медичного забезпечення військ (сил) у мирний та воєнний час.

Своєю діяльністю медична служба забезпечує найбільш повну реалізацію фізичних та психологічних можливостей особового складу військових частин, сприяючи тим самим успішній діяльності ЗС України.

Військово-медична служба була і залишається важливою складовою всебічного забезпечення ЗС України. Медична служба здійснює вагомий внесок в забезпечення бойової потужності та високої боєготовності Збройних Сил України, здійснює безперерйне піклування про збереження та зміцнення здоров'я військовослужбовців. Започаткувала підготовку військовослужбовців з тактичної медицини, у тому числі бойових і старших бойових медиків, запровадила нові ефективні методи надання медичної допомоги, лікування та реабілітації поранених, уражених, травмованих і хворих відповідно до сучасних стандартів медичної допомоги.

Основним завданням медичної служби ЗС України є збереження життя та зміцнення здоров'я військовослужбовців, надання своєчасної, високоякісної та ефективної медичної допомоги військовослужбовцям задля найскорішого повернення їх до строю у разі поранень, захворювань та травм, забезпечення медичної складової боєздатності військ на належному рівні.

Створення нової системи військової інфраструктури та існуючий військовий конфлікт, в який втягнута держава, впливає на удосконалення Збройних Сил України загалом та їх медичну службу зокрема.

У сучасних умовах успішне вирішення завдань, покладених на медичну службу, вимагає високого рівня професійної підготовки всього медичного складу і перш за все військових лікарів. Кожний військовий лікар повинен добре розуміти особливості ведення бойових дій, глибоко знати особливості виникнення та перебігу бойової патології, твердо знати та вміло реалізовувати головні принципи організації та проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів в умовах воєнних конфліктів різної інтенсивності, володіти достатніми організаційними навичками.

Цілком очевидно, що тільки робота в умовах військової частини або військово-медичного закладу дасть офіцеру медичної служби запасу необхідний досвід, практичні навички та дозволить йому повністю оволодіти обсягом знань в межах своєї військової спеціальності. Для оволодіння обсягом знань та набуттям практичних навичок необхідно наполегливо вивчати основи військово-медичної науки та її важливі складові: організацію медичного забезпечення військ, військово-польову хірургію, військово-польову терапію, військову епідеміологію, військову

гігієну та ін. Цілеспрямоване вивчення військової медицини дозволить в більш короткі терміни набути навички та досвід, які необхідні для виконання складних та відповідальних обов'язків військового лікаря.

Сприяти у вирішенні цього завдання і покликаний даний навчальний посібник. Автори намагались викласти в ньому головні відомості по одному з найбільш важливих розділів військової медицини - організації медичного забезпечення бойових дій військ з урахуванням сучасного стану військово-медичної науки та військового мистецтва.

Розділ 1

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ТАКТИКА ДІЙ МЕХАНІЗОВАНОГО БАТАЛЬЙОНУ

Механізовані та танкові війська, складаючи основу Сухопутних військ ЗС України, виконують завдання: в обороні – щодо утримання районів, рубежів і позицій, які займають, відбиття ударів противника й завдання поразки його наступаючим військам; в наступі – щодо прориву оборони противника, розгрому угруповань його військ, які обороняються, захоплення важливих районів, рубежів та об'єктів, форсування водних перешкод, переслідування противника, який відходить, ведення зустрічних боїв, діють у складі морських і повітряних десантів.

Механізовані і танкові батальйони є основними загальновійськовими тактичними підрозділами.

Механізований (танковий) батальйон у взаємодії з підрозділами інших родів військ і спеціальних військ, а також самостійно здатний:

В ОБОРОНІ – вогнем усіх засобів наносити противнику поразку на підступах до переднього краю, відбивати атаки його танків та піхоти, удари авіації і стійко утримувати зайнятий район. Батальйон займає район оборони до 3 - 5 км по фронту та до 2 - 2,5 км у глибину. На місцевості не скрізь доступній для дії наступаючих військ, а також при обороні у смузі забезпечення та на передовій позиції фронту оборони, може бути і більше;

В НАСТУПІ – вміло поєднуючи вогонь та рух, стрімко атакувати противника, знищити його живу силу, танки, БМП, артилерію, протитанкові та інші вогневі засоби, засоби ядерного та хімічного нападу, літаки, гелікоптери та інші низьколітаючі цілі, оволодівати його позиціями, у швидкому темпі розвивати наступ, вести зустрічний бій, з ходу форсувати водні перепони відбивати контратаки противника, долати загородження та руйнування, переслідувати відступаючого противника. Батальйон наступає на фронті до 2км, а при діях на ділянці прориву на фронті до 1км.

Організаційно вони входять у склад механізованих (танкових) бригад і незалежно від цього їх ОШС є типова. Також можуть бути окремі механізовані і танкові батальйони, які вважаються окремими частинами. Їх ОШС може відрізнятися від типового складу мб (тб) мбр (тбр).

Механізований батальйон може бути оснащений бойовими машинами піхоти (БМП) або бронетранспортерами (БТР) (мал. 1.1, 1.2).

1.1. Організаційно-штатна структура, озброєння і бойова техніка механізованого батальйону на БМП

Механізований батальйон на бойових машинах піхоти (БМП) є основним бойовим підрозділом та основною організаційною й розрахунковою одиницею механізованої (танкової) бригади. Механізований батальйон на БМП складається із:

- а) управління;
- б) штабу з вузлом зв'язку;

Тактико - технічні характеристики БМП – 2

Мал. 1.1 БМП-2

Бойова вага	-	13,8 тон
Екіпаж та десант	-	3 + 7 чол.
Озброєння	-	30 - мм автомат. гармата (на БМП-1 - 73 мм гармата)
	-	7,62 - мм кулемет-1од.
	-	ПТРК-1од.
Боскомплект	-	500 пострілів для 30 - мм гармати
	-	2000 набоїв для 7,62 - мм кулемету
	-	4ракети для ПТРК
Дальність стрільби	-	30мм АГ – 4000 м
	-	7,62 мм кулемет – 1500 м
	-	ПТРК – 70-3000 м
Макс. швидкість руху	-	65 км/год., на плаву 7 км/год.
Двигун	-	дизельний, 300 к.с.

Тактико - технічні характеристики БТР – 70

Мал. 1.2 БТР – 70

Бойова вага	-	11,5 тон
Екіпаж та десант	-	2(3) чол. + 8(7) чол.
Озброєння	-	14,5 - мм кулемет
	-	7,62 - мм кулемет-1од.
Боскомплект	-	500 набоїв для 14,5 мм КПВГ
	-	2000 набоїв для 7,62 - мм кулемету
Дальність стрільби	-	14,5 мм КПВГ – 200м
	-	7,62 мм кулемет – 1500 м
Макс. швидкість руху	-	80 км/год., на плаву 10 км/год.
Двигун	-	карбюраторний 2 по 115 к.с.

- в) бойових підрозділів:
 - трьох механізованих рот на БМП;
 - танкової роти;
 - мінометної батареї;
 - гранатометного взводу;
 - зенітно-ракетного взводу;
- г) підрозділів бойового забезпечення:
 - розвідувального взводу;
 - інженерно-саперного взводу;
- д) підрозділів технічного та тилового забезпечення:
 - роти забезпечення;
 - медичного пункту.

Організаційну структуру механізованого батальйону на БМП подано на мал.

1.3.

До управління батальйону входять: командир батальйону, заступник командира батальйону, заступник командира батальйону з морально-психологічного

забезпечення, заступник командира батальйону з матеріально-технічного забезпечення і старший інженер. Всього в управлінні батальйону 5 осіб.

До штабу батальйону входять: начальник штабу-перший заступник командира батальйону, заступник начальника штабу, начальник зв'язку, командир вузла зв'язку і інструктор. Всього в штабі батальйону 4 особи.

Мал. 1.3. Організаційно-штатна структура механізованого батальйону на БМП (навчальний варіант)

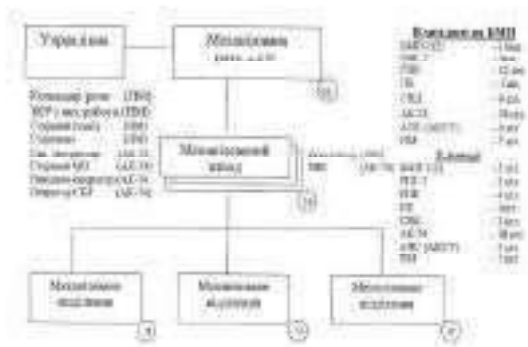
До складу вузла зв'язку входять: відділення управління (командира батальйону) - 2 особи, відділення управління (штабу батальйону) - 3 особи, відділення радіозв'язку - 10 осіб і відділення зв'язку - 4 особи. Всього у вузлі зв'язку: особового складу 19 осіб.

Озброєння вузла зв'язку: БМП-1КШ - 1, БМП-1К - 1, ГАЗ-66 - 2, Р-159 - 12, Р-158 - 22, ПЗУ - 1, П-274М - 25км, Ком.П-193М - 2.

БОЙОВІ ПІДРОЗДІЛИ МЕХАНІЗОВАНОГО БАТАЛЬЙОНУ:

Механізована рота є тактичним підрозділом. Діючи самостійно чи у складі батальйону вона здатна виконувати різноманітні завдання в будь-якій складній обстановці. Наявність в роті БМП дає можливість здійснювати марш і пересуватися в високому темпі. Крім того, броньований захист БМП надійно захищає особовий склад від ураження стрілецькою зброєю, а також уламками снарядів і мін, світловим випромінюванням, отруйними речовинами, понижує дію проникаючої радіації, ударної хвилі, радіоактивного опромінення.

Організаційно-штатну структуру МЕХАНІЗОВАНОЇ РОТИ (мал. 1.4) складають (навчальний варіант): управління роти і три механізованих взводи. Всього у роті налічується 95 осіб особового складу.

Мал. 1.4. Організаційно-штатна структура механізованої роти на БМП (навчальний варіант):

До управління роти входять: командир роти, заступник командира роти з морально-психологічного забезпечення, старший технік, старшина роти, санітарний інструктор, старший механік-водій, навідник-оператор, оператор (СБР-3).

До складу механізованого взводу входять: управління взводу і три механізованих відділення. Всього у взводі налічується особового складу 29 осіб.

Механізовані взводи застосовуються в усіх видах загальновійськового бою, вони вирішують складні завдання, діючи у складі батальйону, роти, а іноді й самостійно.

До управління взводу входить: командир взводу і заступник командира взводу.

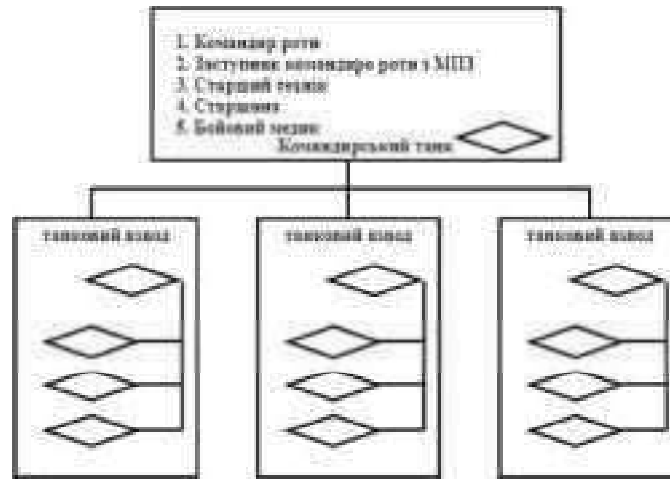
До складу одного механізованого відділення входять: командир БМ-КВ, заступник командира БМ-навідник-оператор, старший стрілець, снайпер, гранатометник, стрілець-ПП, 2 кулеметника, старший механік-водій (БМП-1, РПГ-1, СВД-1, РПК-2).

До складу другого механізованого відділення входять: командир БМ-КВ, заступник командира БМ-навідник-оператор, старший стрілець, снайпер, гранатометник, стрілець-ПП, навідник, номер обслуги, механік-водій (БМП-1, РПГ-1, СВД-1, ПК-1).

До складу третього механізованого відділення входять: командир БМ-КВ, заступник командира БМ-навідник-оператор, старший стрілець, гранатометник, стрілець-ПП, 2 кулеметника, бойовий медик, механік-водій (БМП-1, РПГ-1, РПК-2).

Всього в механізованому відділенні особового складу 9 осіб.

Організаційно-штатну структуру ТАНКОВОЇ РОТИ (навчальний варіант) (мал. 1.5) складають: управління роти і три танкових взводи. Всього у роті налічується особового складу 41 особа і танків середніх - 13.

Мал. 1.5. Організаційно-штатна структура танкової роти (навчальний варіант)

До управління роти входять: командир роти, заступник командира роти з виховної роботи, старший техник, старшина роти, бойовий медик (танків середніх - 1).

До складу танкового взводу входять: чотири танкових екіпажі. Всього у взводі налічується особового складу 12 осіб і танків середніх - 4.

До складу танкового екіпажу входять: командир взводу (командир танку), навідник, механік-водій. Всього у екіпажі налічується особового складу 3 чоловіка і танків середніх-1.

МІНОМЕТНА БАТАРЕЯ (мал. 1.6) призначена для знищення та подавлення артилерії, БМП, БТР, протитанкових та інших вогневих засобів, живої сили, пунктів управління, радіоелектронних засобів, руйнування фортифікаційних споруд противника, місцевості та світлового забезпечення.

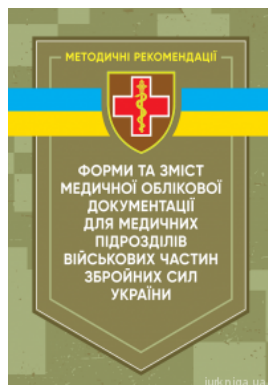
Мал. 1.6. Організаційно-штатна структура мінометної батареї (навчальний варіант)

Організаційно-штатну структуру мінометної батареї (навчальний варіант) складають: управління батареї - 4 особи; взвод управління (відділення управління (командира батареї) на МТЛБУ(1В14) та відділення зв'язку на ГАЗ-66) - 12 осіб; два вогневих взводи: мінометний взвод – 25 осіб (120ммМ2Б11 – 3, автотягачі ГАЗ-66 – 3, ГАЗ-66 – 1, МТЛБУ(1В14) – 1); мінометний взвод – 20 осіб (120ммМ2Б11 – 3, автотягачі ГАЗ-66 – 3, ГАЗ-66 – 1). Всього у роті налічується особового складу 61 особа.

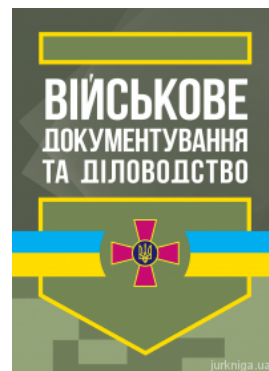
Книги, які можуть вас зацікавити

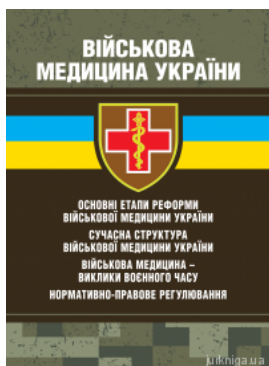
Управління
повсякденною
діяльністю медичної
служби

Форми та зміст
медичної облікової
документації для
медичних підрозділів
військових частин
Збройних сил України

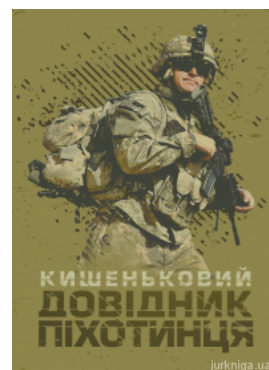
Військове
документування та
діловодство

Військова медицина
України

Тактична допомога
пораненим на полі бою.
Курс бойового медика

Кишеньковий довідник
піхотинця

Перейти до галузі права
Військове право

[Перейти на сайт](#) →